

ПОЛІТИЧНІ КОНФЛІКТИ В УКРАЇНІ

Постановка проблеми: Сьогоднішній етап розвитку України супроводжується постійними конфліктами між виконавчою та законодавчою владою, партіями і рухами, окремими політичними лідерами, фракціями в парламенті, апаратом президента і апаратом уряду, між місцевою і центральною владою, а також владою і різними прошарками населення. Це зумовлює актуальність і необхідність всебічного осмислення ситуації.

Мета роботи полягає у аналізі політичної й соціально-психологічної ситуації в Україні. Для розкриття поставленої мети ставимо перед собою наступні **завдання:** провести узагальнюючий аналіз політичних конфліктів в Україні; дослідити основні чинники, що впливають на політичний стан в цілому.

Об'єкт дослідження: політична ситуація в Україні.

Предмет дослідження: переосмислення досвіду дослідження політичних конфліктів, джерел їх виникнення та пошуку нових шляхів управління та розв'язання.

Політичний конфлікт являє собою певний вид суспільних відносин між людьми. Конфлікт – єдиний реальний спосіб виявлення об'єктивних суперечностей, що виникають у процесі реформування. Складна політична й соціально-психологічна ситуація в Україні не лише визначає певною мірою зміст конфліктів і форми їхнього прояву, дієвість засобів регулювання, а й впливає на сприйняття їх населенням та елітами. Проте в нашій країні не розроблено конституційних основ і правових норм вирішення політичних конфліктів. З цієї причини, а також через відсутність досвіду цивілізованого й легітимного управління конфліктами переговори, досягнуті компроміси мають короткотривалий характер і не приносять бажаних результатів. А для розв'язання проблеми дедалі частіше використовують методи апеляції до громади, зокрема, заклики до масових акцій.

Для українського суспільства характерним є стрімке зuboжіння маси населення, відсутність довіри до всіх владних структур, специфічні стосунки між гілками влади, протистояння між партіями і їхніми лідерами. Усе це не може не впливати на зростання соціальної напруженості в суспільстві. Конфлікти в сучасному світі мають глобальний характер і є закономірним явищем. А тому виявлення передумов, об'єктивних і суб'єктивних причин і мотивів конфліктів, моделювання їх, пошуки оптимальних способів своєчасного вирішення їх, локалізації, переведення з насильницької форми в ненасильницьку, упередження конфлікту, що назриває, а не слідування за ним – усе це має принципово важливе значення в політиці. Над цією проблемою працюють науковці, розробляючи практичні рекомендації політикам.

Особливістю політичних конфліктів у теперішній Україні є те, що вони відбуваються в середовищі самої влади. Основні види політичних конфліктів в Україні: між гілками влади, у тому числі у процесі становлення інституту президентства; внутрішньопарламентський; між політичними лідерами; між партіями; усередині державно-адміністративного апарату.[5]

Зростання тіншової економіки, корупції, значне підвищення цін на промислові та продовольчі товари, зниження купівельної спроможності населення, катастрофічне зростання бідності, неприхована заклопотаність багатьох «публічних політиків» власним облаштуванням, призводять до нагромадження нерозв'язаних проблем і викликають незадоволення народних мас політичною елітою. Все це спричиняє конфлікти, перш за все, у виробничій сфері: з питань заробітної плати, техніки безпеки, соціальних послуг, не демократичності управління, що породжує мітинги, пікети, страйки тощо.[3]

Важливими чинниками макрополітичного рівня, що впливають на збереження конфліктогенності у політичній сфері, є мовні проблеми. Йдеться, зокрема, про конфлікти з приводу надання російській мові статусу державної, які вимагають законодавчого вирішення.

На шляху відродження України серйозні перешкоди становлять міжконфесійні конфлікти. Така бажана для нашого суспільства внутрішня стабільність порушується ворожнечею між церквами, ієрархами, священниками, віруючими. Спектр їх протистояння досить високий: боротьба за храми, майно, лідерство, сфери впливу. Мова йде, в першу чергу, про серйозні конфлікти всередині православ'я – розкол Української Православної Церкви на прихильників Київського патріархату і Московського, основною причиною якого є неоднакова реакція на національне відродження і темпи українізації церкви. Цей релігійний конфлікт має багатоплановий характер і проявляється як на політичному, так і на богословсько-ієрархічному та побутовому рівнях.[4]

Найраціональнішим способом розв'язання конфлікту є той, який усуває саме його підґрунтя, тобто задовольняє вимогу здійснення бажаних у суспільстві реформ. Поступ суспільства до реалізації цих форм певною мірою може загострити ситуацію в країні, поглибити конфлікт, але за своїм характером носитиме позитивну функцію – конструктивну, стабілізувальну.

Ситуація в країні показує, що, використовуючи недоліки конституційної реформи, Основний Закон намагаються переробити під найвпливовішу на сьогодні еліту. Постає питання і про ревізію політреформи. Проте слід розуміти, що скасувати її можна, але відновити монособ'єктність верховної влади в країні неможливо. Суб'єктами політики, котрі впливають на політичні процеси й державний устрій України, останніми роками стають вищі судові інстанції. 2004 року це був Верховний Суд, згодом – Конституційний. Саме до нього апелюють органи влади та вищі посадові особи держави, і цей орган як інструмент, що впливає на функцію наслідку конфлікту, може реально вирішувати історичну долю України.[1]

Отже, запобігання політичним конфліктам є важливою складовою розвитку будь-якої держави. Вміння влади та усіх інших політичних суб'єктів, вирішувати наявні завдання на кожному з етапів конфліктів дає додаткові можливості для ефективної реалізації своїх цілей та інтересів у політичному процесі. Проаналізувавши ситуацію в Україні можна сказати, що Шлях до розв'язання політичних конфліктів лежить у подальшій стабілізації, демократизації та гармонізації суспільства, створенні правової держави, значному підвищенню матеріального та духовного рівня життя широких верств населення.

Список використаних джерел:

1. Ващенко К.О., Корнієнко В. О. - Політологія роз.21
2. Гончарук-Чолач Т.В., Джугла Н.В. Політична соціологія: навчальний посібник / За ред. Гончарук-Чолач Т.В. – Тернопіль: Видавничо-поліграфічний центр «Економічна думка ТНЕУ», 2018. – 250 с.
3. Політологія / За ред. О. І. Семківа. – Львів: Світ. – 592 с.
4. Станкевич І.П. Політичний конфлікт та технологія його запобігання / Станкевич І.П. // Вісник Київ. нац. ун-ту ім. Тараса Шевченка. Серія: Філософія. Політологія. – 2007. – Вип. 87 – 88. – с.132.
5. Станкевич І.П. Шляхи та способи розв'язання політичних конфліктів / Станкевич І.П. // Вісник Київ. нац. ун-ту ім. Тараса Шевченка. Серія: Філософія. Політологія. – 2007. – Вип. 87 – 88 – с.132.